

GHID PENTRU PREVENIREA ȘI CONTROLUL COVID-19 ÎN FERMELE CARE ANGAJEAZĂ LUCRĂTORI SEZONIERI

18 septembrie 2020

Recomandările incluse în acest document sunt în curs de revizuire continuă pe baza evoluției și a noilor informații disponibile despre noul coronavirus SARS-COV-2.

COORDONARE

Ministerul Sănătății, Direcția Generală de Sănătate Publică, Calitate și Inovare:

- Subdirecția Generală pentru Sănătatea Mediului și Sănătatea Muncii
- Centrul de Coordonare a Alertelor și a Urgențelor Sanitare (CCAES)
- Subdirecția Generală pentru Promovarea Sănătății și Supraveghere în Sănătatea Publică

Revizuit de Comisia de Medicina Muncii, Comisia de Alerta și de Comisia de Sănătate Publică a Consiliului Interteritorial al Sistemului Național de Sănătate din Spania (CISNS).

AU PARTICIPAT LA REDACTARE:

Ministere:

- Ministerul Muncii și Economiei Sociale. Institutul Național de Securitate și Sănătatea Muncii (INSST)
- Ministerul Muncii și Economiei Sociale. Inspekția muncii și securității sociale (ITSS)
- Ministerul Agriculturii, Pescuitului și Alimentației

Societăți științifice:

- Societatea Spaniolă de Medicină și Securitate în Muncă (SEMST)
- Asociația spaniolă de specialiști în medicina muncii (AEEMT)
- Asociația Națională de Medicină a Muncii în domeniul sanitar (ANMTAS)
- Societatea spaniolă de sănătate în muncă în administrația publică (SESLAP)
- Federația Spaniolă de Asistență Medicală (FEDEET)
- Asociația specialiștilor în asistență medicală ocupațională (AET)

Traducere și adaptare în limba română: Ambasada României în Spania.

CONTROLUL REVIZIILOR ȘI MODIFICĂRILOR		
Nr. revizuirii	Data	Descrierea modificărilor
1	29/07/2020	Ediție inițială
2	03/08/2020	Prima versiune consensuală

Index

1. Introducere.....	4
2. Înainte de a merge la serviciu.....	6
3. Transport și mobilitate	6
4. Planul specific de contingență.....	7
5. Formare și informare privind măsurile preventive	8
6. Măsuri generale de igienă	9
Măsuri de igienă personală	9
Măsuri de curățare, dezinfectare și ventilație.....	9
Gestionarea deșeurilor	10
7. Măsuri organizatorice.....	11
8. Munca pe câmp	12
9. Locuri de cazare.....	13
10. Colaborarea cu Inspekția Muncii și Securității Sociale	14
11. Gestionarea lucrătorilor bolnavi, a contactilor strânși și a lucrătorilor sensibili.....	15
Lucrătorii sensibili.....	15
Boală și contactii apropiați	15
Recomandări pentru izolare	17
12. Colaborarea în gestionarea incapacității temporare de muncă.....	17
13. Bibliografie.....	19

1. Introducere

Producția agricolă și animalieră este o **activitate esențială** care face parte din lanțul de aprovizionare cu alimente, activitate care trebuie garantată pentru a oferi populației acest serviciu fundamental.

Momentul recoltării agricole, care se realizează în mare parte prin angajarea **lucrătorilor sezonieri**, reprezintă o situație care necesită luarea de măsuri preventive. Companiile **trebuie să evalueze riscul expunerii** în care lucrătorii se pot afla pentru fiecare sarcină diferențiată pe care o îndeplinesc și să respecte recomandările serviciului de prevenire a riscurilor profesionale (SPRL, în spaniolă) , urmând îndrumările și recomandările formulate de autoritățile sanitare în toate procesele legate de colectare, transport, depozitarea producției agricole și altor procese agricole (clasificare, ambalare etc.).

Companiile au responsabilitatea de a evalua riscul expunerii în care se află lucrătorii pentru fiecare dintre sarcinile diferențiate pe care le îndeplinesc și de a urma recomandările emise în această privință de serviciul de prevenire a riscurilor profesionale , respectând indicațiile și recomandările făcute de autoritățile sanitare.

Unul dintre punctele cheie este că aceste persoane necesită **cazare** pe teritoriile unde se dezvoltă campania agrară la care participă, existând diferite scenarii, de la cazare oferită chiar de proprietarii fermelor, până la adăposturi municipale, reședințe de urgență, spații de cazare închiriate de lucrători, etc. Proprietarul trebuie să fie instruit cu privire la măsurile de prevenire pe care trebuie să le urmeze (paturi individuale, fără supra-ocupare, etc., care prezintă un risc semnificativ). În unele cazuri trebuie avută în vedere existența de săli de mese și săli de curs pentru copiii care își însoțesc părinții.

Acest document conține o selecție neexhaustivă de recomandări și măsuri preventive pentru a garanta protecția sănătății lucrătorilor la expunerea la noul coronavirus SARS-CoV-2 în fermele care angajează lucrători sezonieri și în spațiile de cazare prevăzute.

Contextul acestui tip de activitate presupune o serie de riscuri din punct privind transmiterea virusului SARS-CoV-2. **Deplasarea** între diferite zone geografice sau în alte state, și activitatea de muncă presupune un număr mare de contacte interpersonale, ceea ce prezintă un risc ridicat de transmitere. Trebuie luat în considerare faptul că o parte semnificativă a forței de muncă aparține astăzi unei populații multiculturale, emigrante. Astfel, acești lucrători obișnuiesc să locuiască în spații de cazare cu încăperi locuibile comune și, uneori, cu încăperi care nu sunt separate fizic. Aceste condiții justifică formularea unor recomandări de către Autoritățile Sanitare pentru a încerca să minimizeze riscul de transmitere a SARS-CoV-2.

Cu toate acestea, chiar și cu cele mai bune strategii de prevenire, nu pot fi evitate cazuri în unele ferme. Totuși, limitarea transmiterii pornind de la aceste cazuri va reduce impactul și transformarea lor în focare „necontrolate” care pot conduce la închiderea completă a fermei, de aceea este recomandabil să se stabilească un ghid cu măsuri pentru a detecta, diagnostica și controla boala cât mai curând posibil și într-un mod cât mai eficient.

Fermele trebuie să ia măsuri pentru a limita cât mai mult posibil contactele interpersonale și implicit transmiterea virusului SARS-CoV-2. Pentru a face acest lucru, se propune organizarea în **„echipe” („cuadrilla” în spaniolă) de lucru și coexistența care să fie stabile din punct de vedere al membrilor echipei și pentru care se vor aplica măsurile preventive în fermă.**

În cadrul unei ferme, membrii unei echipe trebuie distanțați fizic pe cât posibil, iar echipele nu trebuie amestecate între ele. Pe cât posibil la realizarea echipelor trebuie să se țină cont de faptul că acestea coincid cu grupurile stabile de cazare pe parcursul campaniei, de preferință locuitori ai aceluiași dormitor.

Un caz special este munca în sere, care se realizează într-un mediu închis cu condiții termohigrometrice particulare care favorizează generarea de aerosoli. Pe de altă parte, unele deficiențe care sunt observate în aceste ferme, în special în cele care sunt mai simple din punct de vedere structural, sunt lipsa serviciilor igienice (apa potabilă, vestiare, dușuri, chiuvete, toalete) sau a camerelor de odihnă și a sălilor de mese. Ținând cont că activitatea agricolă este o situație în care măsurile preventive trebuie consolidate, acestea devin și mai presante atunci când această activitate se desfășoară în interiorul acestor structuri.

În general, trebuie îndeplinite cerințele stabilite de [Legea prevenirii riscurilor profesionale](#) și măsurile stabilite de autoritățile sanitare competente. Pentru asta, pe lângă respectarea planurilor stabilite în comunitatea autonomă corespunzătoare, este recomandată consultarea site-ului Ministerului Sănătății, pentru informații actualizate permanent la <https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China>, precum și criteriile generale stabilite în [Procedura de acțiune pentru serviciile de prevenire a riscurilor profesionale împotriva expunerii la SARS-CoV-2](#).

Atunci când, într-o anumită zonă teritorială, există măsuri de prevenire obligatorii stabilite de către mai multe administrații cu jurisdicție concomitentă în legătură cu o activitate specifică, se va aplica cea mai restrictivă măsură. Aceste recomandări trebuie să fie la îndemâna tuturor lucrătorilor la locul de muncă, traduse în limba lor.

2. Înainte de a merge la serviciu

1. În momentul angajării, lucrătorului i se va aduce la cunoștință, împreună cu măsurile de prevenire și protecție, o **listă de simptome** la care trebuie să fie atent, precum și numerele de telefon la care trebuie să sune în cazul în care acestea apar, și instrucțiunile care trebuie urmărite.
2. În cazul în care **o persoană prezintă simptome** (tuse, febră, dificultate de a respira, etc.) care ar putea fi asociate cu infecția cu coronavirus, **nu trebuie să meargă la locul de muncă din fermă** înainte de efectuarea unei evaluări medicale. Lucrătorul trebuie să contacteze numerele de telefon furnizate în acest scop și să urmeze instrucțiunile. Nu trebuie să meargă la locul de muncă până nu se confirmă că nu există niciun risc pentru el sau pentru ceilalți.
3. Dacă o persoană a fost în **contact strâns** (parteneri, membri ai familiei și persoane care au avut contact) cu un caz COVID-19 suspect sau confirmat, la o distanță mai mică de 1,5 metri pentru o perioadă de cel puțin 15 minute, nu trebuie să meargă la locul de muncă.
4. Serviciul de prevenire a riscurilor profesionale va pregăti un raport pentru a acredita incapacitatea temporară de munca, pentru a facilita serviciilor de asistentă medicală primară, prelucrarea cazurilor suspecte sau confirmate și a celor care au avut contact strâns cu cazuri confirmate în cadrul companiei, precum și atunci când autoritatea sanitară îl solicită.

3. Transport și mobilitate

1. Folosiți **masca** conform reglementărilor comunității autonome. Când este posibil, utilizați opțiunile de mobilitate care garantează cel mai bine distanța fizică de cel puțin 1,5 metri. Dacă acest lucru nu este posibil, păstrați distanța și purtați mască, în special atunci când veniți în contact cu persoane care nu aparțin aceleiași echipe.
2. Dacă mergeți la muncă pe jos, cu bicicleta sau cu motocicletă, folosiți masca conform reglementărilor comunității autonome. Păstrați distanța de siguranță atunci când mergeți pe jos pe stradă.
3. Dacă mergeți la serviciu cu transportul în comun, trebuie să respectați **măsurile stabilite** în acest caz.

4. Dacă mergeți la muncă cu un vehicul privat sau cu unul furnizat de companie de până la nouă locuri, inclusiv șoferul, se pot deplasa două persoane pe fiecare rând de locuri, folosind masca și luând **măsuri stricte pentru curățarea vehiculului**. Compania trebuie să garanteze curățarea și dezinfectarea zilnică a vehiculelor. În vehicule cu un singur șir de locuri (cabine de vehicule grele, dube, etc.) pot călători maximum două persoane. În autobuzele companiei, compania va asigura păstrarea distanței interpersonale, utilizarea măștilor și curățarea zilnică și dezinfectarea vehiculelor.
5. Compania va **înregistra datele** lucrătorilor care au călătorit în ultimele paisprezece zile în afara comunității autonome (nume, ID și locul de călătorie).

4. Planul specific de contingență

Măsurile luate de companii prind serviciile SPRL și adaptarea activității acestora pentru evitarea expunerii la SARS-COV-2 sunt cruciale pentru evitarea contagierii la locul de muncă: măsuri organizaționale, de protecție colectivă, de protecție personală, nivele de risc adaptate pentru lucrătorii vulnerabili, de identificare și gestionare a cazurilor și contactilor care au avut loc în cadrul companiei și pentru gestionarea incapacității temporare de muncă.

În prezent, companiile sunt chemate să coopereze cu autoritățile sanitare pentru detectarea timpurie a tuturor cazurilor compatibile cu COVID-19 și contactilor acestora, pentru controlul transmiterii. Depinde de companii să evalueze riscul expunerii în care se pot găsi lucrătorii în fiecare dintre sarcinile diferențiate pe care le îndeplinesc și să urmeze recomandările emise în această privință de serviciul de prevenire, urmând instrucțiunile formulate de autoritățile sanitare.

Fiecare fermă trebuie să includă într-un **plan specific de contingență** evaluarea riscurilor cauzate de coronavirus. La redactarea planului trebuie să participe proprietarul fermei (sau persoana desemnată pentru acest lucru), personalul serviciului de prevenire a riscurilor profesionale și trebuie consultați reprezentanții lucrătorilor sau alte persoane considerate de interes având în vedere caracteristicile fermei sau ale teritoriului.

Acest plan va fi realizat în funcție de caracteristicile fermei și de locurile de muncă și activitățile desfășurate în aceasta: grupuri de muncitori, lucrări agricole, muncă desfășurată, caracteristici și amenajări spațiale, utilaje, etc. și va conține, în mod special, toate măsurile care trebuie luate în toate scenariile posibile.

Orice decizie cu privire la măsurile preventive care trebuie adoptate în fiecare companie trebuie să se bazeze pe **informațiile culese prin evaluarea riscului de expunere**, care va fi întotdeauna realizată în conformitate cu informațiile furnizate de autoritățile sanitare.

De asemenea, trebuie să prevadă existența continuă a materialelor necesare pentru ca acest Plan să fie executat și menținut, cum ar fi echipamente de protecție personală, afișe sau materiale pentru igienă și dezinfectare, atât pentru mâini cât și pentru suprafețe, echipamente și spații.

Este important ca în cadrul planului să fie stabilite **mijloacele de coordonare și cooperare**, atât cu persoanele responsabile de cazarea în comun (precum cămine sau rezidențe temporare) atunci când acestea nu sunt responsabilitatea lor, precum și cu administrațiile locale, companiile de angajare temporară și alte grupuri de interes, și să fie stabilite canale rapide de schimb de informații care, dacă este necesar, să faciliteze adoptarea de măsuri dacă apare un caz de boală.

5. Formare și informare privind măsurile preventive

Informarea și formarea sunt esențiale pentru a putea adopta și implementa corect măsurile organizatorice, de igienă și tehnicile preventive în rândul lucrătorilor într-un context particular cum este cel de față. Trebuie să fie garantat că tot personalul dispune de informații specifice și actualizate și este format cu privire la măsurile specifice care sunt puse în aplicare înainte să se încorporeze la locul de muncă.

Trebuie stabilite **canale de comunicare** care să transmită mesaje ușor de înțeles și adaptate cultural și care să adune strategiile de prevenire și instrucțiunile pentru a acționa dacă apar cazuri. Pentru aceasta, poate fi de ajutor sprijinul mediatorilor care să faciliteze înțelegerea și comunicarea bidirecțională. Trebuie luată în considerare desemnarea unui mediator sau persoană responsabilă de echipele de lucru care să mențină deschise canalele și să promoveze adoptarea măsurilor.

Se va promova utilizarea **afișelor, a semnalizării, a broșurilor și a documentației** care promovează măsurile de igienă și prevenire. Vor fi amplasate în locuri vizibile afișe și infografii privind igiena pentru mâini, protecție personală și informații despre infecție, în special la intrarea în centru, în toalete, vestiare și săli de mese. Afișele cu imagini pot facilita înțelegerea mesajelor, în special pentru persoanele care nu știu să citească sau să scrie.

Este importanta adaptarea informațiilor și formării bazate pe măsurile pe care le actualizează Ministerul Sănătății din Spania și comunitatea autonomă corespunzătoare.

Toate informațiile, formarea sau documentația justificativă vor fi realizate și furnizate într-un limbaj și într-o **limbă inteligibilă** pentru lucrători. Furnizarea informațiilor către fiecare lucrător va fi înregistrată pentru a se asigura că mesajele au fost transmise și înțelese de toți lucrătorii.

6. Măsuri generale de igienă

Măsuri de igienă personală

Este esențială consolidarea măsurilor de igienă personală în toate domeniile de muncă și față de orice scenariu de expunere. Pentru aceasta, vor fi furnizate mijloacele necesare, astfel încât lucrătorii pot respecta în mod adecvat aceste recomandări, în special, următoarele măsuri:

- **Spălarea frecventă a mâinilor** cu apă și săpun (cel puțin 40 de secunde) sau cu o soluție pe bază de alcool (cel puțin 20 de secunde). Acest tip de soluție se folosește doar pe mâini vizibil curate.
- **Igiena respiratorie:**
 - Stranutați sau tusiți în masca și/sau acoperiți-vă gura și nasul cu un șervețel când strănutați sau tușiți și aruncați-l imediat într-un coș de gunoi cu o pungă..
 - Nu vă atingeți ochii, nasul, gura cu mâinile.
- Mențineți **distanțarea fizică interpersonală** de cel puțin 1,5 metri.
- Evitați gesturile de afecțiune sau politețe care implică un contact fizic, inclusiv să dați mâna.
- Evitați să împărtășiți obiecte personale.
- Evitați să împărtășiți mâncare și băuturi.
- Spălați-vă pe maini înainte și după ce mâncați, beți sau fumați.

Măsuri de curățare, dezinfectare și ventilație

Pe lângă igiena personală, vor fi puse la dispoziție mijloacele necesare pentru a garanta igiena **locurilor de cazare, transport și muncă**, iar igienizarea ar trebui intensificată față de practica obișnuită. Politicile pentru curățarea și dezinfectarea locurilor de muncă și a echipamentelor sunt măsuri preventive importante.

Este esențial să se asigure curățarea corespunzătoare a suprafețelor și a spațiilor. Toate suprafețele trebuie curățate zilnic, în special cele de contact obișnuit cum ar fi mânere, balustrade, butoane, etc., fără a uita de toalete, zonele de odihnă, vestiare, săli de masă, automatele de vânzare și cișmele cu apă.

De asemenea, **utilajele de lucru** (tractor, motostivuator, transpalete, elevatoare, benzi transportoare, etc.) și uneltele care sunt utilizate în comun trebuie curățate și dezinfectate de mai multe ori pe zi.

Detergenții obișnuiți sunt suficienți, deși se pot adăuga clor sau alte produse dezinfectante, întotdeauna în condiții de siguranță. În cazurile în care utilajele au fost închiriate (motostivuator, elevatoare, etc.), este esențial să fie curățate și dezinfectate înainte și după utilizarea lor, pentru a evita răspândirea virusului între diferite centre. Va fi convenit cu companiile de închiriere de utilaje cine este responsabil pentru dezinfectare și cu ce produse.

În orice caz, trebuie asigurată o **protecție corespunzătoare a personalului de curățenie**. Toate sarcinile trebuie întotdeauna efectuate cu mască și mănuși de unică folosință și ochelari de protecție împotriva stropirii, dacă este necesar. Înainte și după curățare, după ce și-au dat jos mănușile și masca, este necesar ca membrii personalului de curățenie să efectueze o igienă completă a mâinilor, cu săpun și apă. În cazul uniformelor de lucru sau similare, acestea vor fi introduse în saci închiși și transportate în punctul în care se face spălarea lor obișnuită, recomandând spălarea cu un ciclu complet la o temperatură cuprinsă între 60 și 90 de grade.

Tacâmurile, paharele, farfuriile și alte ustensile reutilizabile trebuie să fie spălate cu apă caldă și săpun sau de preferință în mașina de spălat vase.

Instalațiile trebuie **aerisite periodic**, cel puțin zilnic și cât mai mult timp posibil.

Gestionarea deșeurilor

1. Pentru gestionarea deșeurilor, se urmează procedurile standard.
2. Trebuie să fie disponibile coșuri de gunoi sau alte recipiente pentru deșeuri în punctele unde pot să fie necesare, inclusiv în zonele de cazare, mijloacele de transport, zonele comune din ferme și în diferite zone în care se desfășoară lucrări.
3. Se recomandă ca **servetelele de unică folosință** să fie aruncate în coșuri de gunoi sau containere protejate cu un capac și, dacă este posibil, cu pedala pentru deschidere

4. Toate **materialele de protecție personală** (măști, mănuși din latex, etc.) trebuie aruncate împreună cu gunoiul nesortat (gruparea deșeurilor menajere rămase după ce s-a efectuat separarea deșeurilor), cunoscute și sub denumirea de deșeuri organice.
5. În cazul în care un lucrător prezintă **simptome**, va fi necesară izolarea coșului de gunoi unde a depus servetelele folosite sau alte produse. Punga de gunoi trebuie eliminată și plasată într-o a doua pungă de gunoi, cu închidere, și aruncată împreună cu gunoiul nesortat.

7. Măsuri organizatorice

1. Căile de acces în ferme și coridoarele vor fi marcate în mod corespunzător cu sensul de deplasare pentru a evita întâlnirile între oameni. De asemenea, se vor stabili intrări și ieșiri separate din instalațiile fermei (depozite, săli de mese etc.).
2. Vor fi plasate afișe informative privind igiena mâinilor și măsuri pentru prevenirea infecției tractului respirator în spațiile de cazare, transport, săli de masă depozite și spații comune.
3. Serviciul de prevenire a riscurilor profesionale trebuie să evalueze existența lucrătorilor cu risc crescut de infecție severă cu COVID-19 și să emită un raport asupra măsurilor de prevenire, adaptare și protecție necesare, în conformitate cu dispozițiile din Procedura de acțiune pentru serviciile de prevenire a riscurilor de muncă în fața expunerii la SARS-CoV-2.
4. Sarcinile și procesele de lucru ar trebui să fie planificate astfel încât lucrătorii să poată întreține **distanța de siguranță** de cel puțin 1,5 metri, în special în timpul încărcării și descărcării mărfurilor în depozite, remorci etc.
5. Când o anumită sarcină trebuie executată de către câțiva lucrători, nefiind posibilă menținerea distanței de 1,5 metri între ei, se vor considera alte opțiuni pentru realizarea acesteia. Când acest lucru nu este posibil, se vor lua în considerare **alternative de protecție adecvate** în conformitate cu informațiile colectate, prin evaluarea riscurilor profesionale (cum ar fi utilizarea echipamentelor individuale de protecție).
6. Vor fi utilizate echipamentele individuale de protecție (EIP) indicate de serviciul de prevenire a riscurilor profesionale.
7. Serviciul de prevenire a riscurilor profesionale va ține cont în special de [Ghidul pentru supravegherea sănătății în sectorul agricol](#), folosind documentul pentru schimbul de informații despre sănătate, care, păstrând confidențialitatea cuvenită, permite să nu se repete teste ne-necesare.

8. Orele de intrare și ieșire vor fi decalate pentru a evita formarea de mulțimi/aglomerări.
9. Trebuie garantată păstrarea distanței de siguranță în zonele comune (depozite, săli de mese, toalete, vestiare, etc.) și, în orice caz, trebuie evitate aglomerații în aceste puncte, stabilind ture, dacă este necesar. Trebuie luată această măsură inclusiv în perioadele de pauză la fermă.
10. Accesul personalului din afara firmei care nu este esențial pentru activitate va fi evitat. În cazul în care accesul personalului este esențial, se va face un recensământ care trebuie păstrat timp de 30 de zile în conformitate cu Legea organică cu privire la protecția datelor cu caracter personal.
11. Activitatea trebuie organizată astfel încât să **se evite contactul dintre diferitele echipe** de lucrători, luând mai multe măsuri de siguranță în timpul deplasărilor prin fermă.
12. Lucrătorii vor coopera pentru aplicarea măsurilor preventive.

8. Munca pe câmp

1. Munca va fi organizată în **echipe de lucrători („cuadrillas”)**, care se vor deplasa întotdeauna împreună pe cât mai mult posibil, evitând contactul cu persoane din alte echipe. În cazul în care oricare dintre ei este confirmat pozitiv cu COVID-19, în orice moment, restul lucrătorilor din echipă va intra în carantină.
2. **Orele de intrare și ieșire vor fi decalate** pentru a se evita aglomerațiile
3. Se vor planifica activitățile astfel încât atunci când au loc întâlniri în zone sau spații comune, acestea să fie planificate în funcție de echipele de lucru. Trebuie evitată, pe cât posibil, cvoincidenta a doua sau maimulte echipe in același spațiu și timp.
4. **Planificarea activităților de lucru**, pe cât posibil, astfel încât lucrătorii să poată păstra distanța de siguranță de cel puțin 1,5 metri, în special în timpul încărcării și descărcării mărfurilor în remorci, depozite, etc. Trebuie păstrată o distanță interpersonală de cel puțin 1,5 metri între posturile de muncă. Dacă acest lucru nu este posibil și nici folosirea altor măsuri de protecție (cabină de tractor, despărțitori de metacrilat etc.), lucrătorilor li se vor asigura echipamente de protecție personală (scuturi de față, măști etc.) sau se vor urmări dispozițiile stabilite de fiecare comunitate autonomă.

5. La începutul zilei, fiecărui lucrător i se vor furniza **mănuși și măști** pentru a evita posibile infecții. Aceste echipamente de siguranță vor fi înlocuite atunci când se uzează din cauza folosirii, de câte ori este necesar.
6. Lucrătorii care se deplasează la ferme direct din locuințele personale vor veni cu hainele de lucru.
7. Întotdeauna la începutul și la sfârșitul turei și atunci când lucrătorul consideră că este potrivit, se vor dezinfecata toate articolele cu care lucrătorul intră în contact (cuțit, brici, foarfece, ecartament, scări, mânere de găleată etc.).
8. Persoana care conduce tractor sau un alt vehicul agricol, întotdeauna la începutul și la sfârșitul turei și atunci când lucrătorul consideră că este potrivit, va dezinfecata toate suprafețele de contact (volan, frâna de mâna, schimbator de viteze, mânere, etc.).
9. Fântânile/cișmelele vor fi închise. Se vor plasa recipiente cu **apă și săpun** la posturile de muncă pentru spălarea mâinilor.
10. **Gelurile pe bază de alcool** vor fi plasate în poziții strategice la care lucrătorii să aibă acces ușor. Este recomandat, totuși, ca fiecare lucrător să aibă o sticlă mică pentru uz personal cu soluție pe bază de alcool.
11. Vor fi prevăzute mai multe **pauze** pe fondul disconfortului generat de echipamentul individual de protecție. Pauzele vor fi planificate într-un mod eșalonat pentru a reduce formarea de posibile mulțimi/aglomerări.

9. Locuri de cazare

1. Fără a aduce atingere respectării reglementărilor aplicabile privind prevenirea riscurilor la locul de muncă în ceea ce privește locuințele temporare puse la dispoziția lucrătorilor de către angajator, trebuie asigurat că au la dispoziție mijloace adecvate de prevenire și protecție împotriva COVID-19. Acestea trebuie să fie utilizate cel puțin cu apă potabilă, electricitate și canalizare. Se va garanta protecția echipelor care locuiesc împreună în locuințe temporare, prin măsuri pentru controlul răspândirii virusului.
2. Se va efectua o analiză detaliată a infrastructurii și a caracteristicilor locuinței (număr de etaje și camere, sisteme de acces, zone comune). Va fi inclusă posibilitatea de a separa casa în zone diferite pentru rezidenți, respectând echipele formate.

3. Va fi planificată și definită o **zonă de izolare** pentru persoane cu simptome sau care trebuie să intre în carantină.
4. Toate vizitele persoanelor fără asociere cu rezidenții vor fi restricționate, cu excepția cazurilor în care este strict necesar.
5. Persoanele care împart **dormitoarele** vor fi considerate colocatari. Acești lucrători trebuie să respecte măsurile de distanțare și mască, în tranzit și în zonele comune cu alte persoane cu care nu împart dormitorul. Aceste dormitoare trebuie să aibă un model specific de aerisire înainte și după utilizare.
6. Zonele comune, cum ar fi sălile de mese, toaletele și spălătorii: pe cât posibil, acestea ar trebui să fie alocate utilizării exclusive a persoanelor care împart același dormitor. Dacă nu se poate, ar trebui stabilite ture pentru utilizarea lor. Ustensilele sunt de uz specific pentru fiecare dormitor. Vor avea aerisire directă sau intermediară spre exterior.
7. Dacă vasele sunt împărțite între diferite grupuri, acestea trebuie spălate cu săpun și apă din abundență.
8. Trebuie realizat un plan de curățenie și dezinfectare la fiecare spațiu de locuit, urmând instrucțiunile descrise și stabilind o persoană responsabilă pentru acestea.
9. În cazurile în care schimbarea hainelor de lucru se efectuează o singură dată la fermă la sfârșitul zilei, trebuie introduse într-o pungă de plastic până când vor fi curățate. În orice caz, hainele de lucru vor fi spălate în fiecare zi la o temperatură cuprinsă între 60 până la 90 de grade, pe cât posibil.
10. Se vor furniza apă, săpun, hârtie și soluții dezinfectante în toalete și zone în comun.
11. Este recomandat să fie plasate afișe informative despre măsurile generale și specifice care trebuie urmate în diferitele spații ale cazării, în limba lucrătorilor.

10. Colaborarea cu Inspekția Muncii și Securității Sociale

Decretul-lege 21/2020, din 9 iunie, privind măsurile urgență de prevenție, reținere și coordonarea pentru a face față crizei de sănătate cauzată de COVID-19, include în articolul 31.4, după modificarea prevăzută la 26/2020, din 7 iulie, măsuri de reactivare economică pentru a face față impactului COVID-19 în domeniile transporturilor și al locuințelor, autorizarea funcționarilor publici aparținând Corpului Superior al Inspectorilor de Muncă și Securitate

Socială și subinspectorilor Corpului de securitate și sănătate în muncă, să monitorizeze și să solicite respectarea de către angajator a măsurilor de sănătate publică în centrele de lucru incluse în secțiunile a, b, c și d, acestea din urmă atunci când afectează muncitorii de la articolul 7.1 din Decretul-lege 21/2020 menționat anterior.

Această autorizație este extinsă pentru **funcționarii autorizați** de comunitățile autonome pentru a îndeplini funcții de verificare tehnică menționate la articolul 9.2 din Legea 31/1995, din 8 noiembrie, privind prevenirea riscurilor de muncă.

Încălcarea obligațiilor de către angajator va constitui o **încălcare gravă**, în conformitate cu prevederile articolului 31.5 din Decretul-lege 21/2020.

Având în vedere că Inspekția Muncii și a Securității Sociale poate fi un bun aliat pentru controlul transmisiei la locurile de muncă, orice neconformități cu privire la domeniile pentru care personalul a fost autorizat, legate de COVID-19, în centrele de lucru, pot fi transmise acesteia, pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control al măsurilor prevăzute la articolul 7.1 a), b), c) și d) din Decretul-lege 21/2020.

Dacă este cazul, pot fi planificate **vizite comune** la companii cu agenții autorităților medicale și / sau pregătirea rapoartelor corespunzătoare. În aceste scopuri, este necesar schimbul de nume și contacte ale responsabililor pentru sănătatea muncii/sănătate publică și Inspekția Muncii și Securității Sociale la nivel regional, pentru a rezolva problemele care ar putea apărea.

11. Gestionarea lucrătorilor bolnavi, a contactilor strânși și a lucrătorilor sensibili

Lucrătorii sensibili

Serviciul de prevenire va studia individual fiecare lucrător care aparține unui grup vulnerabil definit în [Procedura de acțiune pentru servicii pentru prevenirea riscurilor profesionale în fața expunerii la SARS-CoV-2](#) .

Boală și contactii apropiați

Proprietarul fermei trebuie să întocmească o evidență (electronică, dacă este posibil) cu **lucrătorii angajați** și numerele lor de telefon, echipele din care fac parte și locuința acestora.

În plus, este extrem de important să fie recomandată și facilitată **cererea pentru îngrijire medicală pentru lucrătorii detașați/** (acolo unde este necesar), indiferent dacă provin dintr-o

altă provincie, o altă comunitate autonomă sau dintr-o altă țară, pentru a avea un centru de sănătate alocat în prealabil. În acest fel, în cazul în care există un caz suspect sau confirmat, va exista acces deja stabilit la asistență primară, cu numărul de telefon furnizat de către lucrător, și sondajul epidemiologic pertinent poate fi efectuat.

Este recomandat să fie furnizată lucrătorului, împreună cu măsurile de prevenire și protecție, o listă de **simptome care trebuie monitorizate** și, în situația în care apar, să fie indicată o persoană din cadrul companiei căreia să i se comunice acest lucru. La rândul său, aceasta trebuie să o comunice, cât mai rapid, către serviciul pentru prevenirea riscurilor profesionale.

În cazul în care aceste simptome apar în locuințe, lucrătorul nu se va deplasa la fermă până la efectuarea unei evaluări medicale, trebuind să rămână izolat. Lucrătorii care sunt în carantină sau care sunt cazuri confirmate nu se vor deplasa la ferme. Lucrătorul trebuie să contacteze numerele de telefon autorizate de fiecare Comunitate Autonomă. În situații grave, trebuie să apeleze serviciile de urgență (număr de telefon 112).

Trebuie garantat ca orice persoana care prezintă simptome compatibile cu COVID-19 și/sau este diagnosticată pozitiv de COVID-19 să se poată **izola de ceilalți lucrători și colocatari** în mod eficient. Pentru aceasta, lucrătorul trebuie să fie izolat într-o cameră individuală și trebuie furnizate măștile de protecție necesare. În cazul în care locuințele nu permit acest tip de izolare, fie datorită structurii, fie după numărul de cazuri, ar trebui căutată o alternativă pentru izolarea și carantinarea acestor lucrători, prin mijloacele de coordonare stabilite.

Este recomandat ca, odată ce un lucrător a fost evaluat ca un caz suspect de către serviciile de sănătate, să se identifice contactii apropiați (în primul rând, colocatarii și membrii echipei, cărora li se va recomanda să rămână acasă sau în carantină, până la evaluarea epidemiologică a cazului suspect, după testarea corespunzătoare).

Pentru aceasta, trebuie facilitate toate informațiile referitoare la echipa din care face parte, pentru a fi evaluate de către serviciile de sănătate publică, în cazul în care va fi diagnosticat pozitiv.

În plus, persoanele care, după evaluarea sănătății publice, sunt considerate a fi avut un contact strâns cu un caz confirmat vor fi contactate de Sănătate Publică și vor face carantina la domiciliu un timp stabilit în procedura de detectare precoce, supravegherea și controlul COVID-19.

În plus, proprietarul fermei trebuie să notifice serviciului prevenirii riscurilor de muncă pentru a acționa în coordonare cu asistență medicală și/sau sănătate publică și dezvoltarea acțiunilor și evaluării lor în mod individualizat.

În cazul în care contactul nu a avut loc la muncă, personalul medical va efectua procedurile corespunzătoare și trebuie să notifice compania și profesioniștii în domeniul sănătății a Serviciului de Prevenire a Riscurilor Profesionale.

Aceste persoane trebuie să fie disponibile pe parcursul perioadei de monitorizare.

Toate contactele trebuie să evite administrarea de antipiretice fără supraveghere medicală în perioada de monitorizare pentru a evita ascunderea și întârzierea detectării febrei.

Recomandări pentru izolare

În cazurile în care locuințele sunt responsabilitatea proprietarului fermei, trebuie anticipate condițiile posibilelor situații de izolare, ținând cont de următoarele recomandări:

1. Atât timp cât durează această situație și pentru a evita noi îmbolnaviri, **zonele comune vor fi închise**, iar persoana afectată va fi izolată într-o cameră închisă, cu o bună ventilație (de preferință înspre exterior). Nu trebuie să existe curenți de aer forțați de la sistemele de încălzire sau de aer condiționat; trebuie dotate cu baie proprie, dacă este posibil.
2. Un **coș de gunoi** cu un capac de deschidere printr-o pedală va fi plasat în cameră, în interiorul acesteia, o pungă cu plastic cu sistem de închidere pentru a depune deșeurile.
3. Îmbrăcămintea personală, lenjeria de pat și prosoapele trebuie să fie folosite exclusiv de persoana infectată.
4. În această situație și mai ales în cazul locuințelor care se află departe de centrele urbane, se recomandă angajatorului să ia măsuri pentru a garanta **aprovizionarea cu alimente** pentru aceste persoane, de exemplu, contactând supermarketurile care oferă servicii de livrare directă la cazare.

12. Colaborarea în gestionarea incapacității temporare de muncă

Pentru a proteja sănătatea publică, perioadele de izolare sau de posibilă contagiare a lucrătorilor cauzate de virusul SARS-CoV-2 sunt considerate, în mod excepțional, o situație asimilată unui accident de muncă, exclusiv pentru a primi prestația economică de incapacitate temporară de muncă din partea Sistemului de securitate socială, (articolul 5 din Decretul-lege Regal 6/2020, din 10 martie, privind adoptarea măsurilor urgente în domeniul economic și pentru protecția sănătății publice).

Serviciul de sănătate din cadrul Serviciului de Prevenire a Riscurilor Profesionale (SPRL) va pregăti un raport astfel încât să fie acreditată incapacitatea temporară de muncă pentru a facilita serviciile de asistență primară în următoarele situații:

- Cazuri suspecte sau confirmate și contactii strânși ai cazurilor confirmate identificate în companie, precum cazurile confirmate pentru care este solicitată verificarea de către autoritatea sanitară;
- Lucrători sensibili în raport cu infecția cu coronavirus SARS-CoV-2, fără posibilitatea adaptării locului de muncă, protecție adecvată care să evite contaminarea sau relocarea într-o altă poziție fără riscuri de expunere la SARS-CoV-2.

Atunci când se ia la cunoștință cu privire la necesitatea intrării în izolare sau este diagnosticată o boala după perioada de debut, vor fi emise adeverințe de concediu medical retroactiv.

Serviciul de prevenire va raporta orice activitate companiei și organelor reprezentative în materie de sănătate și siguranță, (dacă acestea există), păstrând confidențialitatea cuvenită, mai ales în cazul lucrătorilor sensibili.

În plus, va raporta despre:

- Obligația de izolare preventivă sau, după caz, de carantină;
- Adeverințele de concediu medical vor fi emise fără ca lucrătorul să fie prezent. Persoana în cauză nu ar trebui să meargă să ridice adeverințele, acestea pot fi ridicate de altcineva sau se pot folosi alte mijloace disponibile pentru a evita deplasări;
- Chiar dacă adeverintele vor fi emise pentru boli comune, INSS va efectua procedura internă corespunzătoare pentru a le transforma în accidente de muncă, în vederea obținerii prestației economice corespunzătoare.
- Măsurile generale de prevenire și recomandări, în special privind igiena, la locurile de muncă.

13. Bibliografie

Procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al SARS-CoV-2. Ministerio de Sanidad, 2020.

Buenas prácticas en los centros de trabajo. Medidas para la prevención de contagios del COVID-19. Ministerio de Sanidad, abril 2020.

Estrategia de detección precoz, vigilancia y control de COVID-19. Ministerio de Sanidad, 2020.

Guía para prevención y control COVID 19. Explotaciones agrarias con temporeros. Junta de Andalucía. Consejería de Salud y Familias. Dirección General de Salud Pública y Ordenación Farmacéutica. Sevilla, 2020.

Guía para la prevención y control del coronavirus (COVID-19) en las explotaciones agrícolas que vayan a contratar a temporeros. Gobierno de Aragón. Departamento de Economía, Planificación y Empleo. Dirección General de Trabajo, Autónomos y Economía Social. Zaragoza, 2020.

Protocolo actuación frente al coronavirus (COVID - 19) para la flota, explotaciones agroganaderas y la industria alimentaria. Gobierno Vasco. Departamento de Desarrollo Económico e Infraestructuras. Vitoria-Gasteiz, 2020.

Protocolo de campañas agrícolas seguras. Gobierno de La Rioja, 2020. Comunicación de la Comisión.

Comunicat Comisie Europeana: **Orientări privind lucrătorii sezonieri din UE în contextul pandemiei de COVID-19 2020** Comisia Europeana. C(2020) 4813 final. Bruxelles, 16.7.2020.